

Verkkotutkinnot

TURKU AMK

RAPORTEJA
269

Marjo Joshi, Pirjo Könni, Kati Mäenpää, Leena Mäkinen,
Mirva Pilli-Sihvola, Tanja Rautiainen, Päivi Timonen ja Outi Valkki

SISÄLTÖ

- #5 Esipuhe*
- #6 Kirjoittajat*
- #9 eAMK-hanke ja verkkotutkinnot-työryhmä*
- #10 Yhteiset lähtökohdat kehittämisen pohjaksi*
- #16 Kokonaisuuden suunnittelu ja toteutus*
- #18 Opintojaksojen suunnittelu ja toteutus*
- #24 Ohjauksen suunnittelu ja toteutus*
- #28 Tukipalvelut ja toimintaympäristöt*
- #36 Verkkotutkinnoissa opiskelevien vinkkejä*
- #38 Visioita kansallisen verkkotutkinnon tulevaisuudesta*
- #54 Loppusanat*

Turun ammattikorkeakoulun raportteja 269
Turun ammattikorkeakoulu
Turku 2020

ISBN 978-952-216-768-2 (pdf)
ISSN 1459-7764 (elektroninen)

Jakelu: <http://loki.turkuamk.fi>
www.turkuamk.fi

Taitto: Rika Nakamura

Kuvat: © deagreez - stock.adobe.com, © FollowTheFlow - stock.adobe.com,
© wutzkoh - stock.adobe.com, © Rawpixel.com - stock.adobe.com,
© djile - stock.adobe.com, © Voyagerix - stock.adobe.com,
© Andrey Cherkasov - stock.adobe.com, © oneinchpunch - stock.adobe.com,
© Freedomz - stock.adobe.com, © contrastwerkstatt - stock.adobe.com,
© apinan - stock.adobe.com, © fizkes - stock.adobe.com,
© denisismagilov - stock.adobe.com, © Davide Angelini - stock.adobe.com,
© svetazi - stock.adobe.com, © Palzur - stock.adobe.com,
© putilov_denis - stock.adobe.com, © Tryfonov - stock.adobe.com,
© Blue Planet Studio - stock.adobe.com, Minna Scheinin

ESIPUHE

Verkkotutkinnot-ryhmä käynnistyi vuonna 2018 lopulla eAMK-hankkeen johtoryhmän toiveesta pohtia verkkotutkin-
tojen mahdollisuuksia osana ympärivuotista verkko-opintotarjontaa. Ryhmän tavoitteena oli muodostaa käsitys verkkotutkintojen nykyisistä hyvistä käytänteistä sekä niiden soveltamismahdollisuuksista kansalliseen verkkotutkintoon, jota voitaisiin toteuttaa ristiinopiskelun periaatteita noudattaen eAMK-hankkeen CampusOnline-ympäristössä. Koska eAMK-hanke keskittyi myös ammattikorkeakoulujen digipedagogiikan kehittämiseen, on pedagoginen näkemys ollut vahvasti esillä myös verkkotutkinnot-ryhmän työssä.

Verkkotutkinnot antavat mahdollisuuden luoda uudenlaisia opintopolkuja ja joustavia mahdollisuuksia saavuttaa korkeakoulututkinto erilaisissa elämäntilanteissa. Korkeakoulut voivat hyödyntää työryhmän tuloksia suunnitellessaan monimuotoisia laajoja kokonaisuuksia verkkoon, koska julkaisun sisältöjä voidaan soveltaa verkkotutkintojen lisäksi esim. korkeakouludiplomien tai erikoistumispolkujen verkkokokonaisuuksien suunnitteluun ja toteutukseen. Julkaisun lopussa esitetyt tulevaisuuden kansallisen verkkotutkinnon visiot voivat antaa uusia ajatuksia korkeakoulujen ja työelämän alueelliselle, kansalliselle ja kansainväliselle yhteistyölle.

Tässä julkaisussa esittelemme työn tuloksia, hyviä käytänteitä ja kokemuksia, jotka pohjautuvat työryhmän kehittämistyöhön. Työryhmän tuloksia on aiemmin jaettu mm. Verkkotutkinnot-webinaarisarjassa sekä eAMK-hankkeen koontijulkaisussa Kohti uuden oppimisen ekosysteemiä.

Marjo Joshi
Minna Scheinin
Rika Nakamura

KIRJOITTAJAT

01

Marjo Joshi

Marjo Joshi (FM, lehtori) toimii englannin kielen ja viestinnän sekä kulttuurien välisen viestinnän lehtorina Turun ammattikorkeakoulussa. Joshi toimii kansainvälisen verkkotutkinnon vastuopettajana ja opettajatuutorina. Opetustehtävien lisäksi hän toimii asiantuntijatehtävissä liittyen verkko-opetukseen, -tutkintoihin ja -pedagogiikkaan sekä opiskelijoiden ohjaukseen. Valtakunnallisessa eAMK-hankkeessa hän on koordinoanut verkkotutkinnot-työryhmää.

02

Pirjo Könni

Pirjo Könni (KM, lehtori) opettaa tietojenkäsittelyä Lapin ammattikorkeakoulussa. Hän on kehittänyt verkko-opetusta sekä opiskelijoiden ohjausta omassa oppilaitoksessaan ja toiminut opinto-ohjaajana sekä opettajatuutorina tradenomikoulutuksissa. Könni on ollut mukana erilaisissa kansallisissa, digitaalisiin ratkaisuihin liittyvissä kehityshankkeissa sekä maahanmuuttajien koulutuspolkujen sujuvoittamishankkeessa.

03

Kati Mäenpää

Kati Mäenpää (KM, lehtori, opinto-ohjaaja) toimii käyttäytymistieteellisten aineiden lehtorina ja opinto-ohjaajana Oulun ammattikorkeakoulussa. Mäenpää toimii digipedagogiikan ja -ohjauksen asiantuntijana kehittämishankkeissa. Tutkimuksen kohteena ovat opiskelijoiden itsesäätöinen oppiminen, motivaation säätely ja opiskelijoiden hyvinvointi. eAMK-hankkeessa Mäenpää on ollut kehittämässä CampusOnline-portaalia, digiohjauksen laatukriteereitä sekä verkkotutkintoja.

04

Leena Mäkinen

Leena Mäkinen (KTM, lehtori, opinto-ohjaaja) toimii Hämeen ammattikorkeakoulussa liiketalouden verkkotutkinto-opiskelijoiden opintojen ohjaajana ja lehtorina. Lisäksi Mäkinen toimii digipedamentorina, antaa tukea verkko-pedagogiikkaan sekä verkkotutkintoihin siirtymiseen ja on kehittänyt verkkotutkinto-opiskelijoiden oppimisympäristöjä ja ohjausta. eAMK-hankkeessa Mäkinen on ollut mukana verkkotutkinnot- ja digistarttipaketti-työryhmissä.

05

Mirva Pilli-Sihvola

Mirva Pilli-Sihvola (KM, verkko-opetuksen koordinaattori) työskentelee Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa verkko-opetuksen kehittämistehtävissä sekä opettajien digipedagogisena tukena ja valmentajana. Pilli-Sihvola on toiminut oman korkeakoulunsa eAMK-projektipäällikkönä ja koordinoanut YAMK-työryhmän toimintaa. Lisäksi Pilli-Sihvola on osallistunut verkkotutkintojen ja yhteisen opintotarjonnan kehittämiseen ja toiminut mentorina verkkopedagogisessa valmennuksessa.

06

Tanja Rautiainen

Tanja Rautiainen (KM, erityisasiantuntija) työskentelee Lapin ammattikorkeakoulun ja Lapin yliopiston eOppimispalvelut -tiimissä. Etä- ja verkko-opetuksen kehittäjänä Rautiainen edistää Lapin korkeakoulujen digipedagogisten ratkaisujen suunnittelua ja toteuttamista. Rautiainen on ollut mukana laajoissa verkko-opetushankkeissa ja osallistunut yhteisen opintotarjonnan kehittämiseen muun muassa VirtuaaliAMK ja CampusOnline -toimijana. Hän on erityisesti kiinnostunut oppimismuotoilusta.

07

Päivi Timonen

Päivi Timonen (Yhteisöpedagogi YAMK, jatko-opiskelija, verkkopedagogi) työskentelee Humanistisessa ammattikorkeakoulussa lehtori-verkkopedagogina. eAMK-hankkeessa Timonen on toiminut ohjauksen teemassa (digiohjaus, digistartti) ja edistänyt eAMK-hankkeen tulosten jalkauttamista Humakissa. Timonen on kiinnostunut yhteisöllisen reaaliaikaisen verkko-oppimisen edistämisestä ja digitaalisissa ympäristöissä tapahtuvan yhteisöllisen valmennuspedagogisen verkko-oppimisen kehittämisestä. Timonen tutkii aihetta myös jatko-opiskelijana Lapin yliopistossa.

08

Outi Valkki

Outi Valkki (KM, lehtori, opintojen ohjaaja) työskentelee Haaga-Helia ammattikorkeakoulussa Digitalouden tietojenkäsittelyn lehtorina. Valkki toimii verkko-opetuksen ja digipedagogiikan kehittämisen ja kouluttamisen parissa. Verkko-opetuksen tuki ja mentorointi ovat opetuksen ja tietojenkäsittelyn monimuodon opintojen ohjauksen ohella osa työtehtäviä. eAMK-hankkeessa Valkki on ollut toteuttamassa digipedagogista valmennusohjelmaa sekä verkkotutkintoja.

*Kokonaan verkossa toteutettavat
tutkinnot ovat monissa suomalaisis-
sa korkeakouluissa vielä melko uusi
toteutusmuoto.*

eAMK-HANKE JA VERKKOTUTKINNOT-TYÖRYHMÄ

Suomen opetusministeriön rahoittamaa eAMK – Op- pimisen uusi ekosysteemi korkeakoulutuksen ke- hittämishanketta toteutettiin vuosina 2017 - 2020.

[Hankkeessa](#) oli mukana kaikki 23 Suomen ammattikorkeakoulua, Jyväskylän yliopisto sekä ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arenery. eAMK-hankkeen keskeisenä kehittämiskohteena oli ammattikorkeakoulujen välisen, verkossa tapahtuvan, ristiinopiskelun ja siihen liittyvän digipedagogiikan ja digiohjauksen kehittäminen sekä työelämäläheisyyden vahvistaminen.

Hankkeen osana toimi [Verkkotutkinnot](#)-työryhmä, jossa oli verkkotutkin-

tojen asiantuntijoita seitsemästä eri ammattikorkeakoulusta: TurkuAMK, OAMK, HAMK, Xamk, Haaga-Helia, Lapin AMK ja Humak. Työryhmän jäsenet edustavat eri rooleja verkkotutkintojen osalta, mm. opettaja, opettajatuutor, ohjaaja, verkkopedagoginen asiantuntija, digipedagoginen asiantuntija ja suunnittelija. Työryhmän jäsenet ovat osallistuneet kokonaisvaltaisesti työryhmän kehittämistyöhön. Tässä julkaisussa he ovat jakaneet asiantuntijuuttaan verkkotutkintojen eri osa-alueilla.

eAMK-työn tuloksia ammattikorkeakouluissa

- 2019 CampusOnline.fi portaalissa 23 ammattikorkeakoulua, yli 1 300 opintojaksoa ja 110 000 suoritettua opintopistettä
- Verkkototeutusten laatukriteerit on otettu käyttöön kaikissa ammattikorkeakouluissa
- eOpintopalvelut toimintamallia hyödynnetään 6 ammattikorkeakoulussa
- Valtakunnalliseen digipedagogiseen valmennukseen osallistui n. 160 opettajaa ja ammattikorkeakoulujen omiin valmennuksiin yli 750 opettajaa
- Oppimisanalytiikan cMOOC -opintojaksolle osallistui yli 500 osallistujaa ja opintojakso jatkuu APOA-hankkeen ylläpitämänä
- Digistarttipaketit opiskelijoille ovat käytössä 12 ammattikorkeakoulussa
- Digiohjauksen polku ja materiaalit ovat käytössä 9 ammattikorkeakoulussa
- Digimentoroinnin toimintamallit ja digimentoroinnin laatukriteerit opiskelijan, korkeakoulun ja työelämän näkökulmista ovat käytössä 5 ammattikorkeakoulussa
- 6 osaamismerkkiä, joita 5 ammattikorkeakoulua hyödyntää osana omia merkkejään

YHTEISET LÄHTÖKOHDAT KEHITTÄMISEN POHJAKSI

Verkkotutkinnot-työryhmän [selvitysten mukaan](#) verkkotutkinnot-termin käytössä on kirjavuutta ja sitä käytetään usein vaihteoisesti monimuototutkinnon kanssa. Termeille haluttiin selkeät kuvaukset, joiden pohjaksi selvitettiin, miten verk-

ko-opiskelua kuvataan osana verkko- ja monimuototutkintoa. Selvityksen perusteella verkko-oppiminen verkkotutkinnoissa on reaaliaikaista, läsnäolevaa, vuorovaikutuksellista, ohjauksellista ja yhteisöllistä (Taulukko 1).

	Verkkotutkinnot		
ajasta riippumaton opiskelumuoto	verkkotapaamiset aikaan sidottuja, muuten ajasta riippumaton		
paikasta riippumaton opiskelumuoto	opiskelu tapahtuu opiskelijan itse valitsemassa paikassa; verkkoalustat voivat olla sovittuja		
	Verkkotutkinnot	ajasta riippumaton	paikasta riippumaton
Lähiopetus	reaaliaikaiset verkkotapaamiset sovitulla verkkoalustalla	-	(x)
Etäopiskelu	itsenäinen tai ryhmissä tapahtuva verkkotyöskentely	(x)	x
Verkko-opiskelu	vuorovaikutteinen ohjattu opiskelu verkossa	(x)	x
Itsenäinen opiskelu	verkko-opiskelu, jossa ei ole ryhmätyöskentelyä	x	x
Ohjattu opiskelu	verkko-opiskelu, jossa opettaja ohjaa oppimistilannetta; Ohjaustilanteet sovitusti verkkoalustoilla	(x)	(x)
Yhteisöllinen verkko-opiskelu	ryhmissä tapahtuva työskentely ja opiskelu	(x)	x

Taulukko 1. Verkko- ja monimuototutkintojen yhteydessä usein käytettyjen käsitteiden vertailua. Julkaistu Digipölytys-blogissa.
Selitteet: x= toteutuu, (x)= voi toteutua, -=ei toteudu

(Taulukko 1 jatkuu seuraavalla sivulla)

Verkko-oppiminen verkkotutkinnoissa on reaaliaikaista, läsnäolevaa, vuorovaikutuksellista, ohjeuksellista ja yhteisöllistä.

(Taulukko 1 jatkuu)

Monimuototutkinnot			
ajasta riippumaton opiskelumuoto	lähi- ja etäopetustilanteet sovitusti, muuten ajasta riippumaton		
paikasta riippumaton opiskelumuoto	sovitut tilat ja verkkoalustat, joissa opetus ja opiskelu tapahtuu; muu opiskelu tapahtuu opiskelijan itse valitsemassa paikassa		
	Monimuototutkinnot	ajasta riippumaton	paikasta riippumaton
Lähiopetus	sovitussa tilassa tapahtuva oppimistilanne	-	-
Etäopiskelu	itsenäinen tai ryhmissä tapahtuva työskentely sovitusti	(x)	x
Verkko-opiskelu	itsenäinen tai ryhmissä verkossa tapahtuva, ohjattu opiskelu	(x)	x
Itsenäinen opiskelu	ohjattua itsenäistä opiskelua	x	x
Ohjattu opiskelu	opiskelu, jossa opettaja ohjaa oppimistilannetta sovitussa tilassa/verkko-alustalla	(x)	(x)
Yhteisöllinen verkko-opiskelu	ryhmissä tapahtuva verkkotyöskentely ja -opiskelu	(x)	x

Kartoituksen perusteella työryhmä teki suositukset verkkotutkinnot- ja monimuototutkinnot-termeille. Suosituksissa huomioitiin erityisesti opiskelijan näkökulma, ja tavoitteena oli kuvata termit siten, että he saavat oikean kuvan tutkinnon toteutustavasta.

01 **Verkkotutkinto**

Verkkotutkinto-nimikkeellä viitataan tutkintoon, joka suoritetaan verkossa. Verkkotutkinto voi sisältää reaaliaikaisia verkkotapaamisia, itsenäistä tai ryhmässä tapahtuvaa vuorovaikutteista verkkotyöskentelyä ja ohjattua opiskelua. Osa verkkotapaamisista voi olla aikaan sidottuja, muuten opiskelu on ajasta riippumatonta. Osa oppimistilanteiden ohjauksesta voi olla sovitulla verkkoalustoilla, muuten opiskelu on paikasta riippumatonta.

02 Monimuoto- tutkinto

Monimuototutkinto-nimikkeellä viitataan tutkintoon, jossa yhdistetään eri opiskelumuotoja. Monimuototutkinto voi sisältää aikaan ja paikkaan sidottua lähi- ja etäopetusta sekä itsenäistä tai ryhmissä tapahtuvaa ohjattua lähi- ja verkkotyöskentelyä ja opiskelua. Osa verkkotyöskentelystä voi olla reaaliaikaisia verkkotapaamisia ja työskentelyä sovituille verkkoalustoilla.

“

Opiskelu verkkotutkinnossa on joustavampaa kuin opiskelu kampuksella ja opiskelumateriaali on helpommin saatavilla. Myös ryhmätyö on verkossa tiivistä ja tehokasta.

- Verkkotutkinto-opiskelija

#

WEBINAARITALLENTEET

Yhteisiä lähtökohtia kehitettiin myös [Verkkotutkintojen suunnittelu ja toteutus -webinaarisarjan](#) avulla. Webinaarisarjassa kuvataan verkkotutkintojen rakentamisen ja toteuttamisen eri osia tuoden näkökulmia, esimerkkejä ja kokemuksia eri korkeakouluista. Lisäarvoa jokaiseen webinaariin toivat verkkotutkinto-opiskelijat, jotka kertoivat kokemuksistaan verkkotutkinto-opiskelusta ja antoivat vinkkejä opettajille ja suunnittelijoille.

KLIKKA JA KATSO TALLENNE

01. Verkkotutkintojen hyvät käytänteet

02. Verkkotutkintojen suunnittelu ja rakentaminen

03. Verkkotutkinnon opintokokonaisuuksien hyvät käytänteet

04. Ohjaus verkkotutkintojen opinnoissa

05. Verkkotutkintojen tekniset ratkaisut

06. Vertaistukea verkkoon? Verkkotutkinto-opiskelijoiden vinkit uusille opiskelijoille

07. Verkkotutkinto-opiskelijan hyvinvointi

08. Verkkotutkintojen visioita ja tulevaisuuden mahdollisuuksia

KOKONAISUUDEN SUUNNITTELU JA TOTEUTUS

Verkkotutkinnon suunnittelussa organisaation sisäinen yhteistyö on tärkeää.

Alussa on selvitettävä, millaiset mahdollisuudet omassa organisaatiossa on erilaisten rakenteiden, resurssien ja palvelujen osalta. Hallinnon ja johdon tuki on olennainen osa suunnittelua. Verkkotutkinto on hyvä kiinnittää oman organisaation laatujärjestelmään ja varmistaa, että laatujärjestelmän mukaista toimintaa voidaan järjestää koko verkkotutkinnon osalta. Lisäksi on pohdittava,

millaiset organisaation pedagogiset toimintatavat vaikuttavat verkkotutkinnon suunnitteluun ja miten ne viedään toteutuksen tasolle. Sisäinen yhteistyö on tärkeää myös opetuksen ja tukipalvelujen osalta. Koulutus-, väline- ja tilatarpeet on huomioitava niin henkilöstön kuin opiskelijoiden osalta. Myös verkkotutkinnon markkinointi kohderyhmälle on tärkeää, että opiskelija saa

oikeanlaisen kuvan verkkotutkinnosta opintoihin hakeutuessaan. Lue lisää [Joshin tutkimuksesta](#) liittyen verkkotutkintojen pedagogiseen kehittämiseen.

Organisaation sisäinen motivaatio verkkotutkinnon kehittämiseen on tärkeää, ja avoin kokemusten jakaminen voi mahdollistaa yhteisen tahtotilan toteutuksen eteenpäin viemiselle.

● Verkkotutkinnon suunnitteluvaiheessa voi käyttää apuna seuraavia kysymyksiä

1. Onko verkkotutkinnolle nimetty/resursoitu koordinoija(t)?
2. Onko tutkintonne kokonaan verkossa vai monimuotoinen (miten paljon verkossa)?
3. Onko ensimmäisen lukukauden opettajat/opinnot selvillä?
4. Ovatko opettajat käyneet verkkopeda- ja teknisen koulutuksen?
5. Ovatko pedagogiset mallit tuttuja, käytössä opintojaksojen suunnittelussa ja näkyvissä toteutetussa sisällössä?
6. Millaista teknistä ja pedagogista tukea ja koulutusta tarvitsette (koordinoijat, opettajat)?
7. Oletteko aloittaneet verkko-oppimisympäristön valmistelun?
8. Millaisia opetus-/oppimistiloja (virtuaaliset ja fyysiset) suunnittelette käyttävänne verkkotutkinto-opetuksessanne?
9. Millaista yhteistyötä toivotte muiden (verkko)tutkintojen kanssa?
10. Miten esimiehenne/johto tukee verkkotutkinnon eteenpäin vientiä?

On tärkeää kouluttaa ja sitouttaa henkilöstö jo hyvissä ajoin, että heille syntyy luottamus toteutusvaiheeseen.

Julkaisun seuraavissa kappaleissa esitellään verkkotutkinnon osien suunnittelua ja toteutusta tarkemmin. Ensin esitellään verkkotutkintojen

opintojaksojen suunnittelua ja toteutusta, jonka jälkeen esitetään ohjauksellisia näkökulmia. Sitten käsitellään teknis-pedagogisten ratkaisujen suunnittelua ja toteutusta niin verkko- kuin fyysisten ympäristöjen ja tukipalvelujen osalta. Verkko-opiskelijoiden näkökulmista saadaan

vinkkejä asioista, jotka verkkotutkinto-opiskelijat ovat kokeneet tärkeäksi. Lopuksi luodaan katsaus tulevaisuuden kansallisen verkkotutkinnon visioihin ja pohditaan verkkotutkintojen erilaisia toteutusmahdollisuuksia kansallisella tasolla.

Verkkotutkinto mahdollistaa opiskelun työn ohella ja ulkomailta käsin. Oma-aloitteisuus ja itseohjautuvuus on keskeistä. Myös vertaistuen tärkeys korostuu, on tärkeää olla itse aktiivinen keskusteluissa.

- Verkkotutkinto-opiskelija

OPINTOJAKSOJEN SUUNNITTELU JA TOTEUTUS

Verkkotutkintojen opintojaksojen suunnittelu on oppimisen muotoilua, jossa huomioidaan niin laatuksiteerit kuin verkossa pidettävä lähi- ja etäopetus arviointi- ja viestintäsuunnitelman ohella. Verkko-opetukseen on voitava osallistua muutenkin kuin ennalta sovittuna aikana ja sovituksa paikassa.

Verkkotutkinnoissa tulisi hyödyntää erilaisia oppimismenetelmiä. Opettajan läsnäolo ja palaute on tärkeää.

- Verkkotutkinto-opiskelija

Verkkotutkinnoista tehdyn [kartoituksen](#) perusteella opetus on vuorovaikutuksellista ja aktiivista, ja niissä voi olla ennalta sovittuna aikana pidettävää lähiopetusta verkon välityksellä. Opiskelu voi olla itsenäistä, ryhmissä tapahtuvaa tai ohjattua opiskelua.

Kattavan ja monipuolisen opiskelu-elämyksen tuottamisessa on hyvä huomioida seuraavia osa-alueita: pedagogiset mallit ja verkko-opinnoissa pedagoginen muotoilu, opintojaksot sijainti tutkinnon kaarella, organisaation antamat reunaehdot kuten aikataulut ja resurssit sekä opettajan työpanos ja osaaminen.

Verkkotutkinnon opintojaksot nivoutuvat tutkinnon kokonaisuuteen usein eri henkilöiden suunnittelemana ja toteuttamana. Siksi verkkotutkinnoissa opiskelua helpottaa, kun suunnittelussa noudatetaan samankaltaista rakennetta, joka on selkeä ja jonka toiminnot ovat opiskelijan ennakoitavissa. Tämä ei kuitenkaan estä opettajaa tekemästä opintojaksosta itsensä näköisen mm. omien sisältöjen, tehtävien ja toiminnallisuuden kautta.

Opintojaksoja suunniteltaessa huomioidaan pedagogiset mallit ja oppimisen muotoilu. Pedagogisen muotoilun mallina voidaan käyttää esimerkiksi Salmonin Carpe Diem tai Laurilardin ABC -mallia tai Aalto-Yliopiston ja Huh-tasen FITech-verkko-opinnoissa -muotoilukirjaa. Pedagogisen mallin lisäksi tulee opintojaksot rakenteessa huomioida verkkototeutusten laatuvaatimukset.

Mikäli opintojaksoon kuuluu verkkoseminareja tai muuta reaaliaikaisista verkkovuorovaikutuksista, suunnitellaan sille oma pedagoginen toteutus ja tällöin pedagogisena mallina voi hyödyntää esimerkiksi käänteistä oppimista (flipped learning), jolloin verkkoseminaarissa jää aikaa vuorovaikutukselle. Lähiopetuksettomalla verkko-opintojaksolla opetus hoidetaan videoina, podcasteina ja luettavissa olevina oppimateriaaleina sekä oppimistehtävinä.

Verkkotutkinnot-ryhmän webinaarissa '[Verkkotutkinnon opintokokonaisuuksien hyvät käytänteet](#)' esiteltiin opintokokonaisuuden suunnittelun prosessia. eAMK-hankkeen koon-tijulkaisussa '[Matkalla](#)

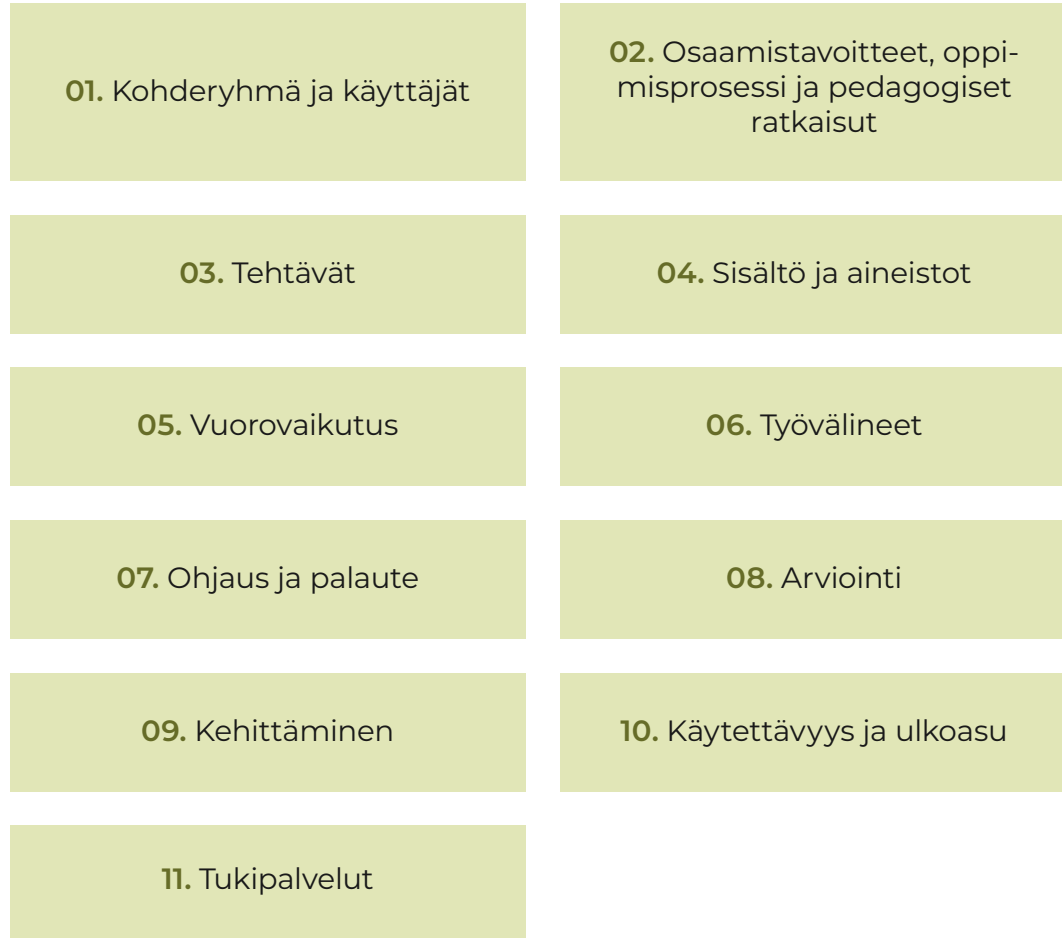
[verkkotutkintojen yhteisiin toimintatapoihin](#)' kuvataan suunnittelun tasoiksi opintokokonaisuuksien, ryhmätyöskentelyn ja yksilötyöskentelyn suunnittelun tasot. Opintojaksot ovat osa koko tutkintoa, ja monipuolinen verkko-opinnoissa muotoilu tukee oppijaa.

eAMK verkkototeutusten laatuvaatimukset suunnittelussa

Verkkototeutusten laatua varmistetaan niin suunnittelun aikana kuin toteutuneessa opintojaksossa. Opintojaksot suunnitellaan joko eAMK verkkototeutusten laatuvaatimusten tai oman oppilaitoksen laatuvaatimusten pohjalta etenemään esimerkiksi viikoittain tai teemoittain.

eAMK verkkototeutusten laatuvaatimuksissa on 11 teemaa, joista kukin huomioi sekä suunnittelu- että toteutusvaiheen. Laatuvaatimusten tavoitteena on toimia ammattikorkeakoulujen ja CampusOnline.fi verkko-opintojen laadun kehittäjänä ja itsearviointin välineenä.

VERKKOTOTEUTUSTEN LAATUKRITEEREIDEN TEEMAT

eAMK-verkkototeutusten Laatu-kriteereitä noudattamalla huomioidaan käytettävyys ja saavutettavuus sekä erilaiset oppijat. Opintojakson oppimistavoitteet tulevat opetussuunnitelmas-ta, joita tarkennetaan opintojaksokoh-taisesti.

Opintojaksojen suunnittelun prosessi

Verkkotutkinnon opintojaksojen suunnittelussa huomioidaan aikataulutus, oppimisen muotoilu, verkkovuoro-vaikutus, globaalit opiskelijat, jatkuva

palautteen ja ohjauksen rytmitys, arvioinnin suunnitelma sekä tietysti opintojaksossa käytettävä tekniikka. Opiskelija saa tiedon aikatauluista, kun-ten verkkovälitteisestä lähiopetukses-ta, tehtävien vaatimuksista sekä niiden toteutustavasta yksilö- tai ryhmätyönä. Lisäksi opiskelija saa käyttöönsä eri tavoin toteutetun oppimateriaalin, op-pimisaktiviteettien kuvaukset ja koko opintojakson yksityiskohtaisen etene-misen (Kuvio 1).

eAMK-verkkototeutusten laatukriteerit ja pedagoginen prosessi		
	Opetuksen suunnittelu ja toteutus opintojaksolla	Opiskelu ja osallistuminen opintojaksolla
Pedagoginen muotoilu	<ul style="list-style-type: none"> ohjaus ja vuorovaikutus tehtävät ja materiaalit arviointi ja palaute aikataulut ja päivämäärät 	<ul style="list-style-type: none"> toiminta ja ajankohdat yksilö- ja ryhmätehtävät pakolliset ja lisämateriaalit arvioitavat ja muut tehtävät
Ohjaus ja vuorovaikutus	<ul style="list-style-type: none"> verkkovälitteisen lähi- ja etäopetuksen pedagoginen suunnittelu viestintä ja yhteydenpito läsnäolo ja ohjaus 	<ul style="list-style-type: none"> osallistuminen yksilönä ja ryhmissä verkkoyhteisö ja opiskelutoverit viestintäkanavat ja ajat tallenteet ja korvaavat tehtävät
Arviointi ja palaute	<ul style="list-style-type: none"> jatkuva ja monipuolinen arviointi reaaliaikainen ja automatisoitu palaute 	<ul style="list-style-type: none"> itse-, vertaisryhmäarviointi opettajan antama arviointi palaute osana oppimisprosessia
Teknis-pedagogiset ratkaisut	<ul style="list-style-type: none"> tekniikan mahdollisuudet ja rajoitteet pedagoginen toteutus ja toimintatavat tuki ja ohjeistus 	<ul style="list-style-type: none"> käyttötarkoitus ohjeet ja toimintatavat valinnanvapaus tuki

Taulukko 2. Verkko-opintokokonaisuuden suunnittelu ja toteutus.

Palaute, ohjaus ja arviointi kulkevat läpi opintojakson

Verkko-opintokokonaisuudessa palaute ja ohjaus suunnitellaan osaksi koko opintojakson kestoja. Verkkotutkinto-opiskelijat ovat toivoneet säännöllistä ohjausta, tiedotusta ja palautetta. Ohjauspalaute voi olla kohdennettu yksilöille tai ryhmille ja se voidaan suunnitella etukäteen joko annettavaksi autenttisesti ohjaustilanteessa tai kirjallisesti, myös automatisoituina viesteinä. Opintojaksolla voi olla oma vuorovaikutusalue palautteelle ja avoi-

mille kysymyksille. Oppija saa tiedon yhteydenpidon ja palautteen antamisen tavoista ja ajoista verkko-oppimisympäristöstä. Keskeistä on tavoitettavuus. Opiskelijan antama palaute on huomioitava opintojakson kehittämisessä.

Arvioinnin suunnitelmassa rakennetaan koko opintojakson ajan jatkuva arviointi. Arviointi voi olla osittain tai kokonaan automatisoitua tai manuaalista tai näiden yhdistelmä. Opiskelijalle arviointi näkyy itse-, vertais- tai ryhmäarviointina tai opettajan antamana

suorana arviointina niin yksilö- kuin tiimitehtävissäkin. Opettajan tulee aktivoida opiskelijoita viikoittaiseen työskentelyyn. Tähän kannattaa kiinnittää huomiota erityisesti silloin kun oppiminen näytetään toteen vain opintojakson lopussa pidettävällä tentillä. Opettajan on tärkeää huomioida myös oma näkyvä aktiivisuus, osallistuminen ja ohjaus koko kurssin ajan, ja oltava opettajana läsnä verkko-opintojaksolla muutenkin kuin lähiluennoilla verkossa. Suoritusten ja arviointien seuranta auttavat opettajaa näkemään opiskelijoiden etenemisen opintojaksoilla ja löytämään opintojakson pudokkaat ajoissa. Suoritusten seurannan avulla opiskelija voi seurata omaa etenemistään opintojaksolla arviointien ja palautteiden lisäksi. Oppimisalustan oma analytiikka antaa paljon tietoa opiskelijan edistymisestä ja toiminnasta verkko-opintojaksolla.

Opintojakson olennaiset tiedot opiskelijalle

Verkkotutkinto-opiskelijan kampus on verkossa, ja siksi hänelle on tär-

keää löytää kaikki tarvittavat tiedot helposti verkkototeutukselta. Olennaisia tietoja ovat:

- missä verkko-oppimisympäristössä opintokokonaisuus tai opintojakso pidetään
- miten edetään viikoittain, mitä on omaksuttava ja miten oppiminen näytetään toteen
- miten verkkovälitteinen lähiopeutus tai webinaarit toteutetaan
- miten ja missä kanavilla viestitään
- miten tehtävät suoritetaan: yksilötehtävinä omaan tahtiin vai ryhmässä työskennellen
- mitkä oppimistehtävät ovat arvioitavia ja millainen painoarvo niillä on arvosanan kannalta
- mitkä materiaalit ovat opintojakson kannalta pakollisia ja mitkä ovat lisätietoa
- mitä välineitä ja teknisiä ratkaisuja käytetään sekä mistä tukea on saatavilla

#

VERKKOTUTKINTO-OPISKELIJA

Työn, perheen, vapaa-ajan ja opiskelun yhteensovittaminen on opiskelijan vastuulla. On myös OK olla joskus offline. Tärkeintä on työn eteneminen!

Ohjauksen suunnittelu

ja

toteutus

Verkkotutkinnoissa opintojen ohjauksen keskiössä ovat samoin kuin perinteisissä tutkinnoissa kaikki ammattikorkeakoulun opinto-ohjauksen tehtäväalueet: oppimisen ja opiskelun ohjaus, ammatillisen kasvun ja urasuunnittelun ohjaus sekä persoonallisen kasvun ja hyvinvoinnin tukeminen. Verkkotut-

kinnoissa kaikki ohjaus tapahtuu digitaalisesti. On varmistettava, että kaikki olennaiset ohjauksen näkökulmat verkkotutkintoa tukevissa digiohjauspalveluissa tulee huomioiduksi.

Digiohjauksen suunnittelun ja toteutuksen periaatteina on hyvä noudattaa olemassa olevia

eAMK-hankkeessa tuotettuja [digiohjauksen laatuksikriteerejä](#). Kriteeristöä voivat hyödyntää kaikki korkeakoulussa opintojen ohjaus- ja neuvontatyötä toteuttavat ohjaajat ja ohjausta suunnittelevat. Laatuksikriteerit koostuvat neljästä teemasta, joita voi soveltaa verkkotutkintojen ohjauksen suunnitteluun.

DIGIOHJAUksen LAATUKRITEERIT

1: Digiohjauksen palvelukokonaisuus. On tärkeää luoda ohjauspalveluita, jotka tarvittaessa ovat opiskelijoiden saatavilla koko opintopolun ajan. Opiskelijoille on tiedotettava tarjolla olevista ohjauspalveluista, niiden sisällöistä, toteuttajista ja toteutus- ja toimintatavoista. Palveluiden tulee olla kaikille saavutettavissa. Ohjauspalvelut on otettava huomioon tärkeänä osana tutkinnon tarjoavan organisaation laatu järjestelmää.

2: Digiohjaus toimintona - prosessi ja tapahtuma. Tutkinto-opiskelijan ohjauksen päämääränä on opiskelijan oppimisen, kasvun ja kehityksen tukeminen. Parhaiten soveltuvan ohjausmenetelmän valinta perustuu opiskelijan tarpeisiin ja siten myös verkko-opinnoissa ohjauksen menetelmätarjonta tulisi olla monipuolista ja riittävä. Ohjauksen tarvetta verkkotutkinnoissa voivat tuoda erityisesti myös yhteisöllisen ja ryhmätyöskentelyn tukeminen, henkilökohtaisten opin-

topolkujen ohjaaminen (HOPS, AHOT) eri korkeakoulujen tarjoamien opintojen valikoimassa, verkko-opintojen aikataulut, opinnoissa etenemisen, oppimisen itsesäätelyn ja motivaation tukeminen, tuki teknologisten laitteiden ja sovellusten käytössä sekä opiskelun, työn ja vapaa-ajan yhteensovittaminen. Ohjauksessa tuetaan myös aina opiskelijan omaa aktiivisuutta ja osallisuutta.

Laadukkaan ohjaustyön turvaamiseksi ohjaus-

työssä toimivan on oltava ammattitaitoinen. Myös tarvittaessa muihin ohjaustahoihin ohjaaminen (esim. terveyspalvelut) kuuluu verkkotutkintojen ohjaajien eettiseen vastuuseen. On myös kiinnitettävä huomiota, että ohjausympäristö on turvallinen (esim. turvallisuuskysymykset, häiriötön keskittyminen ja yksityisyyden suoja).

4: Tietosuoja, tietoturva ja eettisyys. Erityisesti kokonaan verkossa opiskeltavissa tutkinnoissa on tärkeää huomioida,

että ohjauksen eettiset, tietoturvaan ja suojaan liittyvät kysymykset ja vaatimukset toteutuvat. Ohjaustilanteessa osallistujia tulee tiedottaa ja heidän kanssaan voidaan yhdessä käydä läpi organisaation eettisiä ja juridisia periaatteita ja sopimuksia. Kun ohjaus tapahtuu tietoturvallisesti, siinä onnistutaan luomaan paremmin myös luottamuksen ilmapiiri, joka on yleensä hyvän ohjaustilanteen onnistumisen edellytys.

Kun kaikki edellä maini-

tut kohdat huomioidaan, on verkkotutkintojen ohjaus laatukriteereiden mukaista. Ohjauksen suunnittelussa voi apuna käyttää [Digiohjauksen laatukriteereiden arviointityökalua](#) sekä jatkokehitystyön tukena ohjauksen laatukriteereiden huoneentauluja. Näitä molempia suositellaan käytettäväksi ohjaajan oman työn tukena (kehitymissuunnitelma) mutta myös esimerkiksi organisaation yhteisen kehittämistyöpäivien pohjana.

ESIMERKKI HUONEENTAULUSTA

DIGIOHJAUKSEN PALVELUKOKONAISUUS

Vastuussa kriteerien toteutumisesta = organisaatio = ohjaaja = opiskelija

Palvelukokonaisuus kattaa opiskelijan opintojen aikaiset ohjaustarpeet

Digiohjaus palvelee opiskelijaa opintojen aikana teemoissa: Digikyvykyys, AMK-opintotarjonta, opiskelu AMKissa, HOPS, opiskelukyky ja ammatillinen kasvu.

Palvelukokonaisuudella tarkoitetaan tässä olemassa olevia ohjauspalveluita, jotka ovat saatavilla koko opintopolun aikana. Käyttäjillä on tietoa opintopolun aikana tarjolla olevista ohjauspalveluista, niiden sisällöistä ja toteuttajista.

Ohjauksen palvelut on kuvattu ja vastuutettu, ja niistä on tiedotettu opiskelijoita ja toimijoita

Ohjauksen palvelukuvauksessa on sovittu organisaation, ohjaajan ja opiskelijan vastuut.

Ohjauksen palveluiden kuvauksissa on huomioitu jatkuvan oppimisen näkökulmasta eri asiakasryhmät kuten hakijat, tutkinto-opiskelijat (AMK, YAMK) ja avoimen AMK:n opiskelijat opintojen eri vaiheissa.

Ohjauksen palvelukuvauksesta ilmenee

- mistä erilaisiin ohjaustarpeisiin liittyvät materiaalit löytyvät esim. itseopiskelumateriaalit.
- milloin eri digiohjauspalvelut ovat saatavilla, miten ohjausaika varataan ja/tai ohjauspalveluun pääsee mukaan.
- miten verkkovälitteinen ohjaus ja tietotekniset tukipalvelut tarjotaan.

Palvelukuvauksessa huomioidaan yhteistyö ja verkostot

Ohjaukseen osallistuvien organisaation ulkopuolisten yhteistyötahojen ja verkostojen palvelut ovat näkyvillä ohjauspalvelujen kuvauksessa (esim. opiskelijoiden terveyspalvelut, Kela, uraohjauspalveluita tuottavat tahot).

Ohjauspalveluiden saavutettavuus edistää yhdenvertaisuutta ja parantaa digitaalisten palveluiden laatua

Organisaatio noudattaa digitaalisten palveluiden tarjoamisesta säädetyn lain velvoitteita.

Ohjauspalveluista tiedotetaan organisaation virallisilla sivuilla.

Ohjauspalvelut on nimetty ymmärrettävästi ja niiden tekninen toimivuus on varmistettu.

Visuaalisten elementtien käyttö palvelukuvauksissa ja ohjauspalveluissa on harkittua ja selkeää.

Tekstimuotoisissa materiaaleissa on huomioitu

- luettavuus, riittävä fonttikoko ja yhtenäinen ulkoasu
- ruudunlukijan käytön mahdollisuus

Video- ja äänimateriaaleissa on huomioitu tekstiraita tai erillinen tekstitiedosto.

Ohjauspalveluissa huomioidaan koulutuksen kansainvälistymisen tuomat ohjaustarpeet (mm. aikaerot, palvelukieli ja palvelukulttuuri).

Palvelukuvauksesta ilmenee, onko ohjauspalvelun toteuttaja ihminen vai onko palvelu automatisoitu (esim. botit).

Digiohjaus on osa ammattikorkeakoulun kehittyvää laatujärjestelmää

Organisaatiolla on ohjaussuunnitelma, jossa on huomioitu myös digiohjaus.

Organisaation ohjaussuunnitelma on nähtävillä.

Ohjaus tapahtuu oikea-aikaisesti suhteessa organisaation prosesseihin ja resursseihin.

Ohjattavalla on mahdollisuus osallistua palvelujen ketterään kehittämiseen plan-do-check-act-toimintamallilla.

Organisaatiolla on nimetty vastuuhenkilöt digitaalisten ohjausmateriaalien ja -palveluiden säännöllisestä päivittämisestä.

Oman kehittämisen suunnitelma:

TUKIPALVELUT JA TOIMINTAYMPÄRISTÖT

Verkkotutkinnoissa koko opiskelu-opetusprosessi tapahtuu verkossa. Eheän opetus-, opiskelu-, ja oppimisprosessin tuki verkkotutkinnoissa edellyttää kokonaisvaltaista ja ennakoivaa suunnittelua. Tämä tarkoittaa niin opettajien, opiskelijoiden, työelämän asiantuntijoiden kuin tuki- ja hallintohenkilöstön tiivistä yhteistyötä koko prosessin ajan. Kaikkien osallistumismahdollisuudet on huomioitava.

Verkkotutkinnoissa opetuksen oletetaan olevan paikasta ja pääosin myös ajasta riippumatonta. Tekniset ratkaisut ja tukipalvelut on rakennettava tukemaan yhteisöllistä opiskelua ja yhteenkuuluvuutta, sillä opiskelijayhteisöllä ja sen tuella on tärkeä merkitys verkkotutkinto-opintoihin sitoutumisen ja niiden loppuun suorittamisen kannalta.

Verkkotutkinnon osamistavoitteet ja -vaatimukset ovat samanlaisia kuin perinteisemmällä tavalla toteutettavassa tutkinnossa. Oppimisympäristöjen ja oppimista tukevien palveluiden yhtenäisyys, toimivuus ja tasalaatuisuus vaatii toimintaan liittyvien tietojen, taitojen ja asenteiden jatkuvaa kehittämistä. Uusien oppimistilanteiden ja työvälineiden

haltuunotossa tulee hyödyntää asianmukaisia tukipalveluita opiskelijoille ja opettajille aina tarvittaessa, ei ainoastaan esimerkiksi opintojen aloitukseen liittyvänä perehdytyksenä. Näiden valmiuksien tukeminen on tärkeää koko tutkinnon ajan.

Opettajille tulisi olla yhteinen tyyli kurssimateriaalien suhteen. Yhteinen linja myös yhteydenpidon osalta olisi hyvä. Kurssialustan olisi oltava selkeä, materiaalit helposti löydettävissä ja työvälineet tehtäviin soveltuvia.

- Verkkotutkinto-opiskelija

	Toimintaympäristö	Tukipalvelut	Osaaminen	Saavutettavuus
Organisaatio	ympäristössä käytettävissä olevat työkalut ja resurssit	tukipalvelujen järjestämisen malli	tarvittavan osaamisen määrittely	käytettävien ympäristöjen ja resurssien saavutettavuus-arviointi, vaatimuksien määrittely
Koulutus	linjaukset työkalujen ja resurssien käytöstä	yhteistyö tukipalvelujen kanssa	opettajien osaamisesta ja sen kehittämisedellytyksistä huolehtiminen	ymmärryksen muodostaminen saavutettavuus-vaatimuksista
Opettaja	linjausten soveltaminen käytäntöön	tukipalvelujen osaamisen hyödyntäminen	oman osaamisen ylläpitäminen ja kehittäminen	soveltaminen omalla opintojaksolla ja toiminnassa
Opiskelija	toimintaympäristöön tutustuminen	tukipalvelujen hyödyntäminen	verkkotutkinto-opiskelussa tarvittavan osaamisen hankkiminen	saavutettavien sisältöjen ja materiaalien käyttö

Taulukko 3. Toimintaympäristön suunnittelun tasot.

Verkkotutkinto-opiskelijan opiskelukokemukseen liittyviä ratkaisuja tehdään monella eri tasolla. Korkeakoulutasolla tehtävät ratkaisut muodostavat reunaehdot opettaja- ja koulutustason työskentelylle ja ratkaisuille. Myös toimintaympäristössä tarvittavan tuen saatavuus on organisaatiotasolla tehtävä ratkaisu. Asetettujen reunaehtojen puitteissa voidaan koulutus (tutkinto) - ja opettajatasolla tehdä useimmiten vielä monia valintoja, jotka parantavat kokemusta. Nämä liittyvät opettajien

toimintaan verkkoympäristöissä. Opiskelijan näkökulmasta verkkotutkinto muodostuu suurelta osin opintojaksoista, joiden suunnittelusta ja toteuttamisesta opettajat vastaavat. Opiskelijan kannalta ihanteellisessa tilanteessa tutkinnon opettajat tekevät yhteistyötä keskenään niin, että opintojaksojen sisällöstä, toteutustavoista ja niillä käytettävien työvälineiden hyödyntämisen tavoista muodostuu johdonmukainen kokonaisuus. Tätä ei pidä jättää yksin opettajien vastuulle, vaan esimiehillä on

merkittävä rooli opettajien ohjaamisessa yhteistyöhön ja yhteistyön edellytysten luomisessa. Olennaista on myös opettajien taidot ja kyvyt toimia verkkotutkinnon toimintaympäristössä, niin teknisesti kuin pedagogisesti. Vastuu omasta osaamisesta huolehtimisesta tulisi olla opettajalla itsellään. Esimiehen ja organisaation tärkeä tehtävä on huolehtia mahdollisuuksista kehittää verkkotutkinto-opetuksessa tarvittavaa osaamista ja varmistaa tuen saatavuus.

Toimintaympäristön yhtenäiset ratkaisut

Verkkotutkinnon toimintaympäristön on taivuttava moneen, aivan kuten perinteisen korkeakoulukampuksen. Verkkotutkinto-opiskelijan kampus on

verkossa ja se hahmottuu erilaisten digitaalisten palvelujen ja niiden käyttöliittymien kautta. Näiden valinnassa tulee tutkinnon toteutusratkaisuja tehtäessä huomioida seuraavia vaatimuksia:

- Sisältöjen ja materiaalien avoimuus ja saavutettavuus
  - kognitiivinen saavutettavuus eli ymmärrettävyys
  - tekninen saavutettavuus eri apuvälinein
  - maksuttomuus, käyttöoikeudet ja lisenssit
- Tietoturvallisuus (turvallista toimia, toimitaan turvallisesti)
- Päätelaiteriippumattomuus (toimii erilaisilla päätelaitteilla ja yhteysnopeuksilla, mobiilisovelluksia saatavilla, skaalautuvuus)

Opiskelijoilta tulee usein kritiikkiä opettajien vaihtelevista tavoista toimia toimintaympäristössä. Jos esimerkiksi verkkoalustan työtilat näyttävät eri-

laisilta, tarvittavia tietoja ja tehtävien palautuspaikkoja on vaikea löytää. Opintojaksotasolla suosittelemme seuraavia vinkkejä teknisiin ratkaisuihin:

- “Less is more”
  - verkko-oppimisen perustyökaluja vain rajallinen määrä
- Tasavertaisuus ja johdonmukaisuus
  - opiskelun työkalut, joita on valittu tutkinnossa käytettäväksi, tarjotaan kaikille opiskelijoille tuettuina ja maksuttomina
  - pitäydytään valituissa välineissä
  - tavoitellaan yhdenmukaisia käyttötapoja
- “Keep it simple”
  - valitaan työvälineitä, joita osataan käyttää
  - suositetaan yksinkertaisia ratkaisuja
- Tehdään valinnat yhteistyössä tukipalvelujen kanssa
  - tunnistetaan tukitarpeet ja sovitaan tuen järjestämisestä
  - ennakoidaan mahdollisia ongelmatilanteita
- Varmistetaan saatavuus
  - osataan tunnistaa käyttäjätunnuksien toimimattomuus ja opastaa opiskelija eteenpäin korjaamaan tilanne (vaihtoehtoisesti it-palveluiden kautta tai omatoimisesti verkko-palvelussa)
  - valitaan ratkaisuja, jotka toimivat erilaisilla päätelaitteilla (ohjelmistot + sisällöt)
  - opiskelijan mahdollisuudet valita miten ja milloin opiskelee

Vinkkejä opiskelijälähtöisten tukipalveluiden toteuttamiseen

Verkkotutkintojen tukipalveluiden toteuttamisessa tarvitaan **selkeää palvelulupausta** ja toimivia digipedagogisia tukipalveluita niin opiskelijoille että opettajille. Verkkotutkintojen tukipalvelut ovat oikeastaan **toimintakokonaisuus**, joka vaatii osapuolilta - koulutuksen vastuuhenkilöiltä ja opettajilta sekä ohjaus- ja tukihenkilöstöltä - avointa ja luottamuksellista kumppanuutta. Erilaisia etä- ja verkko-opintojen tuen organisoitumisen malleja on useita. Organisaatiotasolla on ratkottava miten tämä eri toimintojen tuottama palvelukokonaisuus toteutetaan. Kaikilta tukea tarjoavilta edellytetään hyvää opetusratkaisujen ja eri ohjauspalveluiden tunte-
musta.

Opettajat ja heidän tapansa toimia verkko-ympäristössä ovat ratkaisevassa asemassa opiskelijan opiskelukokemuksen kannalta. Opettaja ja opiskelutoverit ovat opiskelijalle se lähin tuki. Opiskelija on vastuussa omista laitteistaan ja niiden toimivuudesta.

Lisäksi **digipedagogista tukea ja ohjausta** on oltava arjessa saatavilla etäyhteyksin, esimerkiksi tukipalveluyksiköstä. Yhteisillä linjauksilla voidaan yhdenmukaistaa käytäntöjä ja helpottaa opiskelijan taakkaa. Parhaiten nämä linjaukset rakentuvat opetuksen suunnittelun ja toteutuksen aikaisena vuoropuheluna opettajien ja digipedagogisten tukihenkilöiden välillä. Oikea-aikainen ja opiskelijäläheinen etä- ja verkko-opintojen tukipalvelu on kanava saada ja välittää jatkuvaa toimintatietoa ja palautetta opetuksen ja muiden tukipalveluiden muodostaman kokonaisuuden kehittämiseen.

Verkkotutkinnossa opiskelijan oppimisen tuki, oppimisympäristö ja oppimisen tila rakentuvat ja **oppimiskokemus muodostuu teknologivälitteisesti**. Opiskelijan näkökulmasta ei ole oleellista kuka palvelun tuottaa. Sen sijaan tieto siitä, mitä palveluita on saatavilla ja miten, on ensisijaisen tärkeää. Palveluaikojen sovittaminen opiskelijan opiskeluaikoihin ja eri tavoin järjestetyt kohtaamiset tuen kanssa laskevat kynnyksestä tuen hyödyntämiseen. Yh-

teydenotto voi tapahtua esimerkiksi erilaisten helppdesk-palveluiden kautta, WhatsApp-ryhmässä, chatbotin tai päivystyspuhelimien kautta. Opiskelijan tukitarve voi ilmetä yhteydenotossa etä- ja verkko-opiskelun tukeen, vaikka asia todellisuudessa liittyisi esimerkiksi ohjaus- tai hyvinvointipalveluihin. Oikean tukitarpeen tunnistaminen vaatii tukihenkilöstöltä herkkyyttä ja valmiuksia ohjata opiskelija edelleen tarvetta vastaavan tuen piiriin.

A.

Tukipalveluiden toteuttamisen vinkit:

- proaktiivinen, kokonaisvaltainen suunnittelu
- selkeä palvelulupaus; mitä tukea on saatavilla, miten ja milloin
- palveluajat vastaamaan opiskeluaikoja
  - ◊ tuen oikea-aikaisuus
  - ◊ todellisen tukitarpeen tunnistaminen ja edelleen ohjaus
- etä- ja verkko-opintojen tukipalveluiden kautta saatava toimintatieto ja jatkuva palaute hyötykäyttöön opetuksen ja muiden tukipalveluiden kehittämisessä

B.

Opiskelijoiden tukipalveluihin liittyviä suosituksia/ hyviä käytäntöjä:

- verkkotunnusten käyttöönotto tulee mahdollistaa turvallisesti etäyhteyksin
- digitaalinen orientaatio aloittaville opiskelijoille
  - ◊ välttämätön tieto- ja taito valittujen työvälineiden käytöstä
  - ◊ mahdollistaa harjoittelun turvatussa ympäristössä
  - ◊ orientaation materiaaleihin ja tehtäviin voi palata myös myöhemmin opintojen edetessä
- tukea ja perehdystä työvälineiden käyttöön tarjotaan koko tutkinnon ajan
  - ◊ tuen saatavuus silloin kun opiskellaan, myös iltaisin ja mahdollisesti viikonloppuisin
  - ◊ tukea tarjotaan oppimistehtävien sitä edellyttäessä, työvälineitä ei perehdytetä varastoon vaan "just in time"
  - ◊ tukipalveluiden yhteystietojen helppo löydettävyys opiskelijan toimintaympäristössä, esim. virtuaaliluokissa ja verkkoalustan työtiloissa
- tukipalveluhenkilöstön kohtaamiset eri yhteyksissä opintojen aikana
  - ◊ laskee kynnystä hyödyntää tukipalvelua
  - ◊ parantaa oppimiskokemuksen laatua, esim. äänen tarkistusvisiitit virtuaaliluokassa myös opintojen edetessä pidemmälle tai pilvipalveluiden monipuolinen käyttö
  - ◊ opettajan tukena tukipalvelut voivat avustaa esim. käänteistämisen (flipped learning, käänteinen oppiminen) tai erilaisten ryhmätyöskentelymenetelmien käytössä verkkoympäristössä

HAASTEITA VERKKO-OPISKELIJAN TUKEMISESSA

● Opiskelijan tukeminen

- Miten tuet verkko-opiskelijaa?
  - Miten olet läsnä verkossa?
  - Miten opiskelija tavoittaa sinut silloin, kun tukea tarvitaan?
  - Onko sinulla mahdollisuus saavuttaa avustavat tukipalvelut verkon kautta?
-

● Yhteisön tukeminen

- Miten tuet yhteisön muodostumista verkossa?
  - Miten yhdistät verkkoyhteisöä muuhun AMK-yhteisöön?
  - Mikä on oma roolisi siinä verkkoyhteisössä ja miten olet aktiivinen siinä?
-

● Opiskelun tukeminen

- Miten tuet verkko-oppimista?
- Miten tuet verkko-opiskelua?
- Mistä näet, millaista tukea tarvitaan ja milloin?
- Ovatko omat tekniset ja verkkopedagogiset taitosi riittävät?

*Ovatko kaikki tukikanavat saatavilla
verkon kautta?*

*Onko kaikilla tukipalveluilla tieto/mahdollisuus
tukea verkko-opiskelijoita yhtäläisesti kuin
kampusopiskelijoita?*

*Onko korkeakoulun tekninen valmius ja osaami-
nen riittävää tuen tarjoamiseen verkon kautta?*

Verkossa opiskelu tuo joustavuutta yhdistää työ, perhe, harrastukset ja opinnot, mutta vaatii opiskelijalta sitoutumista, itseohjautuvuutta ja ennen kaikkea uusia opiskelutaitoja. Mitä sanovat opiskelijat itse opiskelustaan verkossa? Millaisiin asioihin verkkotutkinnon opiskelussa kannattaa kiinnittää huomiota? Lue vinokit seuraavalta sivulta.

VERKKOTUTKINNOISSA OPISKELEVIEN VINKKEJÄ

01

Organisoi opintosi

Suunnittele ja aikatauluta opiskelusi. • Rytmitä verkkotapaamiset, ryhmätyöt ja itsenäinen opiskeluaika viikkotasolla. • Muista palautuminen ja vapaapäivät. • Huolehdi digitaalisesta työskentely-ympäristöstäsi ja varmista tietotekniset taitosi.

02

Opiskele osana ryhmää

Ole mukana määrittelemässä ryhmän yhteisiä oppimistavoitteita ja pelisääntöjä. • Luo osaltasi positiivista ilmapiiriä ryhmässä. • Tarjoa aktiivisesti osaamistasi ryhmän käyttöön. • Arvosta toisten osaamista. • Pyydä tarvittaessa apua.

03

Ole itseohjautuva ja tee valintoja

Ole itseohjautuva ja oma-aloitteinen. • Seuraa opintojesi etenemistä tarkasti alusta lähtien. Verkkopinnoissa vastaat itse opintojesi etenemisestä. • Tee joustavasti valintoja omien oppimistavoitteidesi ja mahdollisuuksien mukaisesti.

04

Ylläpidä opiskelumotivaatiotasi

Tunnista ja vaikuta omaan opiskelumotivaatioosi. • Pyri löytämään sinulle sopivia keinoja vaikuttaa motivaatioosi positiivisesti. • Tee omaa osaamistasi näkyväksi itsellesi ja muille esimerkiksi sähköiseen portfolioon. • Hyödynnä vertaisopiskelijoita ja opiskelun tuen henkilöstöä aktiivisesti.

A person is seen from the side, looking at a tablet. The tablet screen shows a document with a ribbon icon. The background is slightly blurred, showing a desk with books and papers.

Visioita kansallisen verkko- tutkinnon tulevai- suudesta

“Elämä on”

Verkkotutkinnon avulla voidaan antaa opiskelijalle mahdollisuus korkeakouluopiskeluun osana moninaisia elämäntilanteita. Kansallinen yhteistyö verkkotutkintojen osalta voi tarjota opiskelijalle parhaan mahdollisen osaamispolun oman alan ammattilaiseksi.

Kansallisen verkkotutkinnon mahdollisuuksia

- Joustavat, monipuoliset ja laajat oppimispolut opiskelijälähtöisesti
- Korkeakoulujen vahvuudet opiskelijan saataville kansallisen yhteistyön avulla
- Opiskelun yhdistäminen työhön, perheeseen, matkusteluun korkeakoulun sijainnista riippumatta
- Digitaalisen työn taidot haltuun kansallisissa ja kansainvälisissä verkkoympäristöissä
- Ohjattu opiskelu ja yhteisesti sovitut tukikanavat

KANSALLISEN VERKKOTUTKINNON SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHTIA

Kansallisen verkkotutkinnon suunnittelussa on aluksi pohdittava useita keskeisiä lähtökohtia.

Kun mukana on useita korkeakoulutoimijoita tai muita verkostokumppaneita, on erittäin tärkeää asettaa raamit yhteistyöskentelylle siten, että saavutetaan opiskelijan näkökulmasta joustava mutta toimiva verkkotutkinto.

Verkoston on määriteltävä vastuunjako niin verkkotutkinnon opiskelun kuin hallinnon osalta tarkasti ennen toteutusta. Päätöksenteko ja koordinoituvastuu voi vaihdella riippuen siitä, millaista verkkotutkintoa ollaan rakentamassa (kts s. 44–53 visiot erilaisista mahdollisuuksista verkkotutkinnoille). Myös verkoston kokoonpano ja sen toimijoiden määrä on riippuvainen valitun verkkotutkinnon tyypistä. Opiskelijan kannalta on

tärkeä miettiä, kenen ekosysteemissä opiskelija on. Verkkotutkinnon tyyppin mukaan on pohdittava, millaiset linjaukset tutkintoon on tehtävä, että se toimii kyseisessä ekosysteemissä ja opiskelijan on mahdollista suorittaa tutkinto suunnitellusti. On siis tärkeä huomioida mahdolliset rajoittavat tekijät, kuten lainsäädännölliset seikat tai opetussuunnitelman erityissisällöt.

Verkkotutkinnon toteutus on oltava laadukas niin opetuksen kuin tukipalveluiden osalta. Tuki- ja ohjauspalvelut voidaan toteuttaa joko keskitetysti tai hajautetusti, riippuen verkoston ja tutkinnon tyypistä. On myös tärkeää miettiä niin opiskelijoiden kuin henkilöstön osalta, miten ihmisten ja

tekniikan välinen ekosysteemi toteutetaan. Oppimisympäristöratkaisut mahdollistavat yhteisen verkkotutkinnon toteutuksen joko kokonaan yhteisellä, uudella alustalla tai kumppaneiden omia alustoja hyödyntäen. Tärkeää on kuitenkin opiskelijan näkökulmasta oppimisympäristöjen ja palveluiden yhtenäisyys, toimivuus ja tasalaatuisuus.

E erityisen tärkeää kansallisen verkkotutkinnon suunnittelussa ja toteutuksessa on johdon tuki. Yhteistyö toteutuu parhaiten, jos rahoituskanavat mahdollistavat laadukkaan koulutuksen toteuttamisen niin opiskelun, opetuksen kuin tukipalvelujen, hallinnon ja ohjauksen osalta.

Yleistä huomioitavaa kansallisen verkkotutkin-
non suunnittelussa ja toteutuksessa:
Verkosto, Opiskelija ja Tukipalvelut

Mitä huomioitavaa yhteistyöverkoston osalta?

- Lait, säädökset ja asetukset on huomioitava verkkotutkin-
non koostamisessa
- Ammattikorkeakoulujen omien tutkintosääntöjen yhteismi-
tallisuus
- Verkoston on varmistettava jatkuva tarjonta, sen laatu ja
saatavuus
- Yhteiset toimintamallit ja pedagogiset lähtökohdat
- Opettajien ja muun henkilöstön välinen yhteistyö verkos-
tossa olennaista
- Rahoitus profilien ja tarjonnan sekä tutkintojen suorittami-
sen mukaan
- Verkkotutkinto-opiskelijat ja -henkilöstö muodostavat
verkkotutkintoyhteisön
- Verkostoon voi kuulua myös verkoston korkeakoulujen kan-
sainvälisiä partnereita
- Työelämän ottaminen osaksi verkostoa huomi-
oitava
- Toimivan teknisen ympäristön varmistaminen
- Kirjaston, hyvinvointipalvelujen ja muiden tuominen osaksi
verkostoa

Mitä huomioitavaa verkkotutkinto-opiskelijan osalta?

- Opiskelijälähtöisyys suunnittelussa
- Vapaa suorittaminen mahdollistaa joustavan etenemisen opinnoissa ympärivuotisesti ja nopeamman valmistumisaikataulun
- Opiskelijan oikeusturva huomioitava
- Opiskelijan ammatillisen ja kasvun tukeminen ja ohjaus olennaista
- Ohjaus on keskeisessä asemassa ja tietyt tukipalvelut on tarjottava keskitetysti
- Yhteisöllisen ja yksilöllisen oppimisen tukeminen ja ohjaus
- Vertaistuen huomiointi ja mahdollistaminen

Muista myös kansallisen verkkotutkinnon opintokokonaisuuksien suunnittelussa ja toteutuksessa huomioida yhteiset toimintatavat, opettajien yhteinen koulutus ja tuki, yhteiset oppimisympäristöt, laatukriteerien hyödyntäminen sekä aito, läsnäolo ja vuorovaikutus

Mitä huomioitavaa tukipalvelujen ja ohjauksen osalta?

- Yhteinen palvelulupaus ja ohjauslupaus
- Keskitetty tuki varmistaa laadun ja saman tiedon saatavuuden sekä mahdollistaa monipuoliset tavat olla yhteydessä
- Tukipalvelujen näyttäytyminen yhtenäisenä ja yhtenä paikkana verkkotutkinto-opiskelijalle
- Opintojen etenemisen seuranta yhdessä paikassa
- Hallinnolliset ratkaisut verkoston sisäisesti ja keskitetysti
- Pedagoginen ja tekninen tuki opettajille jatkuvasti saatavilla
- Työelämän ratkaisut huomioitava verkkotutkinnon toteutuksessa
- eAMK-laatukriteeristöt ja muu jo tuotettu tieto huomioitava suunnittelussa
- Osaamismerkkit osaksi verkkotutkintojen osaamisen kehittämistä

Muista myös kansallisen verkkotutkinnon verkko-oppimisympäristöjen suunnittelussa ja toteutuksessa huomioida yhteiset välineet ja toimintatavat, työelämän ratkaisujen soveltaminen, verkkoyhteisön rakentaminen ja tukeminen, oppijalähtöisyys ja oppimistyylien tukeminen sekä teknisten ympäristöjen pedagoginen käyttö

Kansallisen verkkotutkinnon mahdollisuuksia lähdeettiin rakentamaan luomalla visioita tulevaisuuden verkkotutkinnoista.

Visiointityön pohjana käytettiin materiaalia ja tietoja, joita kerättiin laajasti eri tavoin. eAMK-hankkeen Verkkotutkinnot-työryhmä kokoontui säännöllisesti vuosina 2019-2020, jolloin työryhmä keräsi materiaalia verkkotutkintoihin liittyen eri näkökulmista, mm. verkkotutkintojen suunnittelu, ohjaus, opiskelijan hyvinvointi ja opintokokonaisuudet. Lisäksi työryhmä järjesti useita webinaareja,

joiden osana osallistujilta ja opiskelijoilta kerättiin näkemyksiä webinaarien aiheisiin (linkit webinaareihin s. 15). Työryhmä teki keräämistään hyvistä käytänteistä [eAMK-hankkeen koontijulkaisuun](#) koosteen, sekä keräsi kommentteja ja ehdotuksia hyviin verkkotutkintojen kansalliseen toteutukseen eAMK-tilaisuuden työpajassa. Visioinnissa on myös hyödynnetty Marjo Joshin väitöskirjatyötä [verkkotutkintojen](#)

[pedaogisesta suunnittelusta](#). eAMK-hankkeen lukuisten materiaalien lisäksi myös [Ristiinopiskelun kehittämishankkeen materiaalit](#) toimivat hyvänä apuvälineenä visiointityössä.

Seuraavilla sivuilla esitellään visiointityön tuloksia tarkemmin ja kerrotaan neljän eri tulevaisuuden vision mahdollisuuksista.

Keskeiset kysymykset visioinnissa:

1. Mikä on kansallisen verkkotutkinnon tavoite?
2. Kuka/ketkä ovat keskeiset toimijat?
3. Mitä on huomioitava toteutuksessa?
4. Missä ympäristössä tutkinto toteutetaan?
5. Miten opiskelijaa/henkilöstöä tuetaan verkkotutkinnon aikana?

Visio 01

Visio 1: Vapaasti muodostettu verkkotutkinto

= koko tutkinnon opintojaksot ja tutkinnon hakeminen vapaavalintaisesti mistä tahansa ammattikorkeakoulusta

Visio 02

Visio 2: Perinteisestä verkkotutkintoon siirtyminen

= tutkinnon perusopinnot suoritetaan oman korkeakoulun kampuksella, jonka jälkeen loppuosa tutkinnosta kokonaan verkossa

Visio 03

Visio 3: Uusi, yhteinen verkkotutkinto

= korkeakoulujen ja muiden toimijoiden yhteistyöverkoston toteuttama kokonaan uusi, yhteinen tutkinto

Visio 04

Visio 4: Olemassa oleva, yhteinen tutkinto

= usean korkeakoulun jo tarjoama tutkinto, jonka sisällöt toteutetaan yhteistyössä

Katso visioiden tarkemmat kuvaukset seuraavilta sivuilta!

VISIO 1

Vapaasti muodos- tettu verkko- tutkinto

KUVAUS

Opiskelija voi vapaasti suorittaa tutkinnon mistä tahansa verkoston korkeakoulusta. Opiskelija voi valita opintoja vapaasti kaikista verkoston korkeakouluista, ja tutkinto haetaan opintojen lopuksi mistä tahansa verkoston korkeakoulusta.

Oleennaista lisäarvoa:

- opiskelija ei ole riippuvainen tietyn korkeakoulun hakukohteesta tai valinnasta, vaan voi suorittaa opintoja joustavasti kunnes vaadittava määrä opintoja on täynnä
- mahdollistaa myös mikro-tutkinnot ja muut erikoistumis- tai osasuoritukset
- voi soveltua avoimen kautta suoritettavaan tutkintoon

Keskeiset toimijat:

- Ammattikorkeakouluverkosto
- CampusOnline-toimintaympäristö
- Ohjaushenkilöstö
- Tukipalvelut ja hallinto

Toteutuksessa huomioitavaa:

- Keskitetty tuki ja hallinto (esim. CampusOnlinen tai muun yhteisen toimintaympäristön kautta)
- Vaatii yhtenäistämistä ammattikorkeakoulujen tutkintosäännön osalta

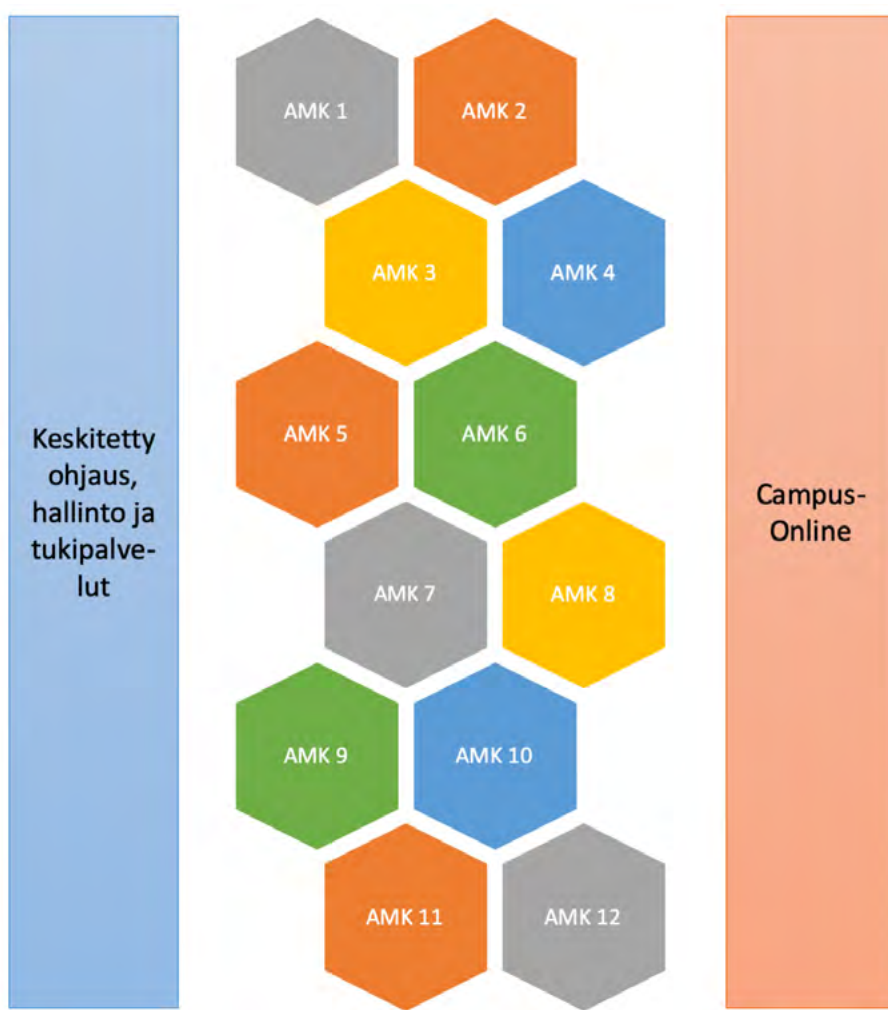
Toteutusympäristö:

- Hajautettu malli, opinnot suoritetaan vapaasti valiten eri korkeakouluissa ja eri teknisissä ympäristöissä
- Tutkinto haetaan verkoston korkeakoulusta opiskelijan omanvalinnan mukaan

Opiskelijan/henkilöstön tuki:

- Opiskelijan ohjaus keskiössä, opiskelijan ammatillisen kasvun ja opintopolulla etenemisen tukeminen ja tutkinnon osien kokoaminen keskitetysti
- Hajautettu opettajien tuki omissa korkeakouluissa

“VILLI JA VAPAA”

01. Opinnot alkavat, opiskelija suorittaa perus ja ammattiopinnot vapaavalintaisesti CampusOlinen tarjonnasta

02. Opiskelija suorittaa CampusOnlinessa verkko-opintoja vapaavalintaisesti eri AMK:ista

03. Opiskelija suorittaa työharjoittelun ja hakee hyväksiluvun jostain AMK:sta siihen suunnitellun verkko-opintojakson kautta (esim. AMK 8)

04. Opiskelija tekee opinäytetyön verkoston jostain AMK:sta siihen suunnitellun verkko-opintojakson kautta (esim. AMK 7)

05. Tutkinto kasassa; opiskelija hakee tutkintoa vapaavalintaisesti verkoston ammattikorkeakoulusta (esim. AMK 9)

VISIO 2

Perinteisestä verkko-tutkintoon siirtyminen

KUVAUS

Tarjotaan verkkotutkintomahdollisuutta myös tavallisia tutkintoja suorittaville (suorittamalla tietty määrä verkko-opintoja). Opintoja voi valita vapaasti kaikista verkoston korkeakouluista, ja tutkinto haetaan opintojen lopuksi omasta korkeakoulusta.

Oleennaista lisäarvoa:

- Opiskelija hakee tiettyyn korkeakouluun kampus-opiskeluun, mutta voi siirtyä suorittamaan tutkintoa verkossa ottamalla tietyn määrän kokonaisuuksia verkosta
- Opiskelija saa kokemuksen sekä kampusunpinnoista että verkkotutkinto-opinnoista
- Mahdollistaa siirtymisen työelämään heti perusopintojen suorittamisen jälkeen

Keskeiset toimijat:

- Ammattikorkeakouluverkosto mahdollistaa erikoistumisen ja profiloinnin verkkotutkinto-osuudessa
- Oman ammattikorkeakoulun verkkotutkintohenkilöstö sekä tukipalvelut
- Toteutuksessa huomioitavaa:
- Hajautettu tuki ja hallinto, mutta ristiinopiskelun periaatteet opintojen siirrossa

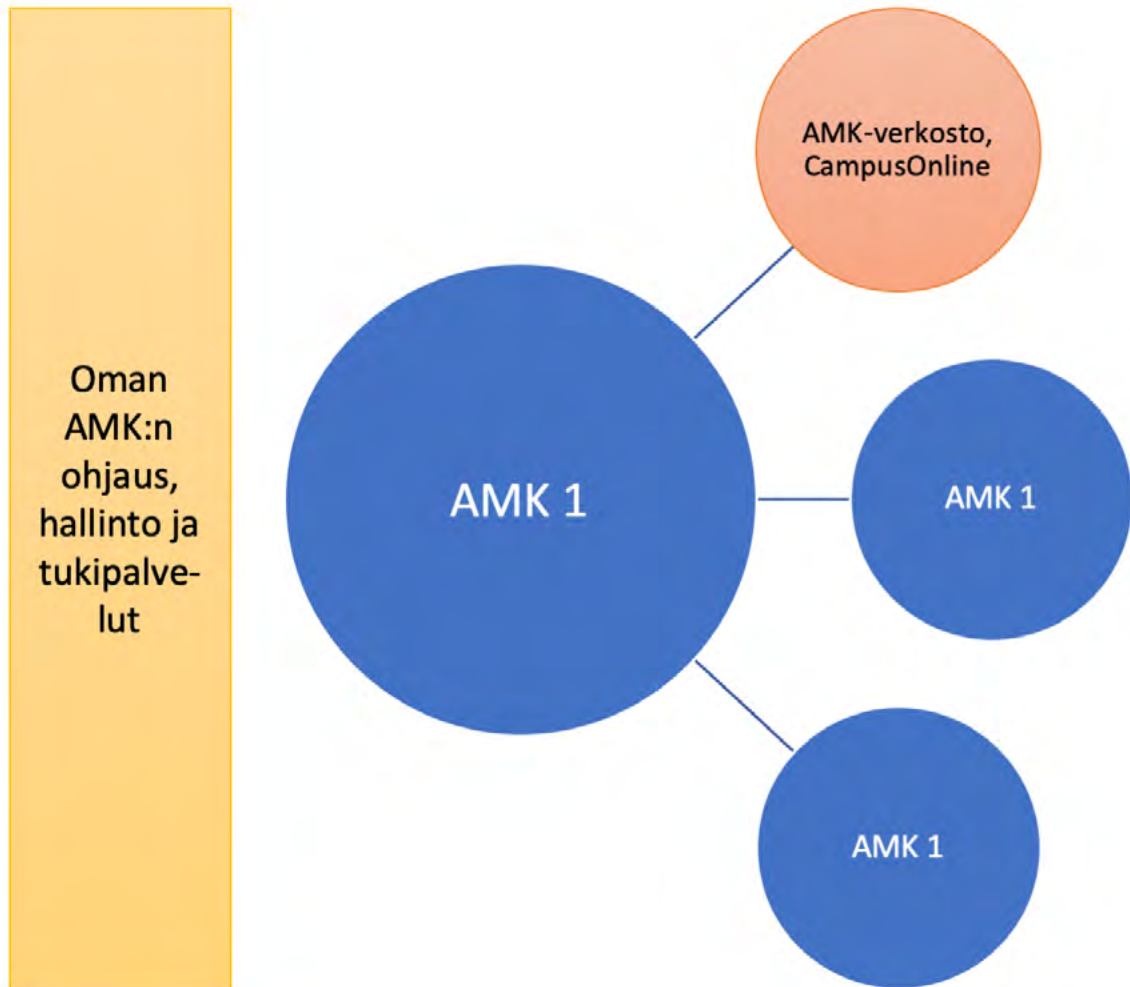
Toteutusympäristö:

- Hajautettu malli, opinnot suoritetaan eri korkeakouluissa ja eri teknisissä ympäristöissä mutta oman korkeakoulun opiskelijana
- Tutkinto haetaan omasta korkeakoulusta

Opiskelijan/henkilöstön tuki:

- Opiskelijan ohjaus omassa korkeakoulussa, opiskelijan ammatillisen kasvun ja opintopolulla etenemisen tukeminen sekä verkko-opiskelun tukeminen siirtymävaiheessa
- Verkkotutkinto-opettajille hajautettu tuki omissa korkeakouluissa verkkotutkintovaiheessa

“PERUSOPINNOT PAKETTIIN JA SITTEEN TYÖELÄMÄÄN”

01. Opinnot alkavat, opiskelija suorittaa 1. vuoden perusopinnot AMK 1:ssä kampus-opintoina

02. Opiskelija siirtyy verkko-tutkintoon ja suorittaa 2. ja 3. vuoden opintoja verkossa (oma AMK, CampusOnline)

03. Opiskelija suorittaa työharjoittelun oman AMK:n ja oman ohjaajan kautta

04. Opiskelija tekee opinnäytetyön oman AMK:n ja oman ohjaajan kautta

05. Tutkinto kasassa; opiskelija hakee tutkintoa omasta AMK:sta (AMK 1)

VISIO 3

Uusi, yhteinen verkko- tutkinto

KUVAUS

Luodaan uusi tutkinto, jolle tehdään verkoston yhteistyönä oma opetus-suunnitelma. Opiskelijat suorittavat opintoja verkoston korkeakouluista ja suoritettu tutkinto on verkoston oma tutkinto.

Oleennaista lisäarvoa:

- Opiskelija hakee yhteistyö-verkoston toteuttamaan yhteiseen verkkotutkintoon
- Mahdollistaa myös mikrotutkinnot tai muut eri tyyppiset suoritusmuodot
- verkostoon voi kuulua kansainvälisiä tai työelämän kumppaneita

Keskeiset toimijat:

- Korkeakouluverkosto
- Keskeistä yhteistyö toimijoiden välillä
- Keskitetty, tutkinnon oma (mutta verkoston yhteinen) verkkotutkintohenkilöstö
- Voi sisältää yhteistyötä verkoston omien korkeakoulu, kv- tai työelämäpartnereiden kanssa

Toteutuksessa huomioitavaa:

- Keskitetty tuki ja hallinto
- Rahoituskanavat
- Verkoston yhteiset opettajat

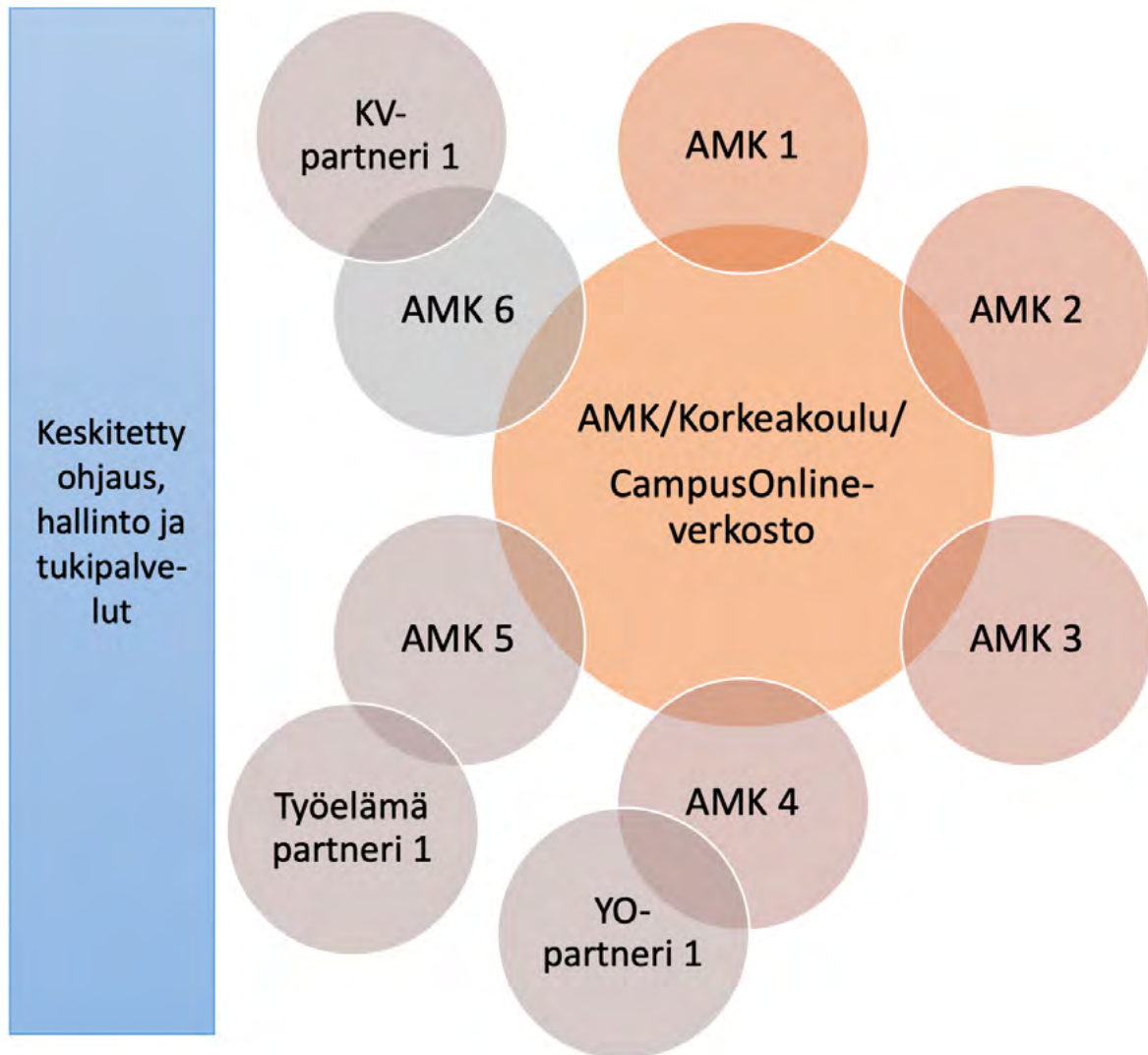
Toteutusympäristö:

- Keskitetty malli, jossa opinnot suoritetaan yhteisessä teknisessä ympäristössä
- Opinnot tarjotaan verkoston kautta mutta yhden tutkinnon sisältä (vapaasti valittavat kaikista mahdollisia)
- Tutkinto haetaan verkoston kautta ja tutkinnon myöntäjätahona on verkosto, ei yksittäinen korkeakoulu

Opiskelijan/henkilöstön tuki:

- Opiskelijan ohjaus, ammatillisen kasvun ja opintopolulla etenemisen tukeminen sekä verkko-opiskelun tukeminen keskitetysti verkoston kautta
- Keskitetty opettajien tuki verkoston kautta

“TUTKINTO TULEVAISUUDEN OSAAJILLE”

01. Opinnot alkavat, opiskelija suorittaa verkoston opiskelijana perus- ja ammattiopinnot verkoston tarjonnasta verkko-opintoina

02. Opiskelija suorittaa vapaasti valittavia opintoja kaikesta CampusOnlinen tarjonnasta verkko-opintoina

03. Opiskelija suorittaa työharjoittelun ja hakee hyväksiluvun verkoston vaatimusten ja ohjaajan kautta

04. Opiskelija tekee opinnäytetyön verkoston vaatimusten ja ohjaajan kautta

05. Tutkinto kasassa; opiskelija hakee verkoston tutkintoa

VISIO 4

Olemassa oleva, yhteinen tutkinto

KUVAUS

Olemassa oleva tutkinto, joka on jo useassa korkeakoulussa. Voidaan tuottaa ja tarjota yhteisesti sisältöjä, jotka ovat mahdollisesti profiloituja. Opiskelijat suorittavat opintoja verkoston korkeakouluista ja suoritettu tutkinto on oman korkeakoulun tutkinto.

Oleennaista lisäarvoa:

- Opiskelija hakee oman korkeakoulun tutkintoon, joka toteutetaan yhteistyössä verkoston kanssa
- Mahdollistaa nk. kaksoistutkintotyypin, eli tutkintotodistuksessa lueteltuna kaikki verkoston korkeakoulut

Keskeiset toimijat:

- Korkeakouluverkosto tutkintoa tarjoavista korkeakouluista
- Sisällöt ja profiloituminen verkoston ja henkilöstön kautta
- Soveltuu korkeakoulujen laajamittaiseen yhteistyöhön
- Vaatii koordinoitua, keskeistä yhteistyötä toimijoiden välillä

Toteutuksessa huomioitavaa:

- Hajautettu tuki ja hallinto, ristiinopiskelu periaatteet opintojen siirrossa
- Rahoituskanavat
- Ei sovellu tiukasti säädeltyihin tutkintoihin
- Soveltuu suurten massojen aloille

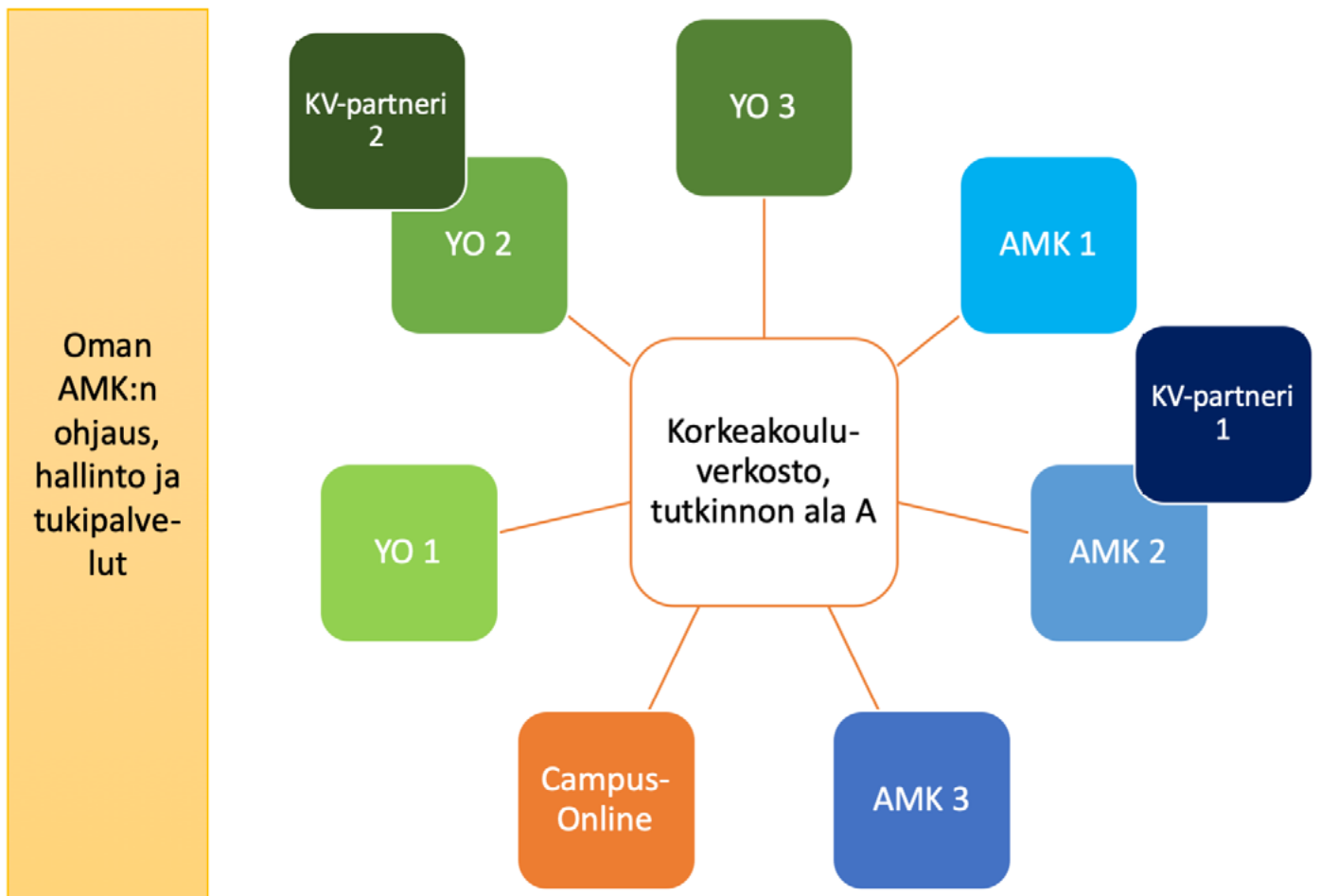
Toteutusympäristö:

- Hajautettu malli, opinnot suoritetaan eri toimintaympäristöissä
- Mahdollista myös keskitetty malli, jossa yhteinen tekninen ympäristö
- Opinnot tarjotaan verkoston kautta mutta yhden tutkinnon sisältä (vapaasti valittavat kaikista mahdollisia)
- Tutkinto haetaan omasta korkeakoulusta

Opiskelijan/henkilöstön tuki:

- Opiskelijan ohjaus, ammatillisen kasvun ja opintopolulla etenemisen tukeminen hajautetusti
- tutkinnon osien kokoaminen keskitetysti ristiinopiskelun periaatteilla
- Hajautettu opettajien tuki omissa korkeakouluissa

“YHTEISTYÖLLÄ VÄHEMMÄN ON ENEMMÄN”

01. Opinnot alkavat, opiskelija suorittaa verkoston opiskelijana perus- ja ammattiopinnot verkoston tarjonnasta verkko-opintoina

02. Opiskelija suorittaa vava-opintoja kaikesta CampusOnlinen tarjonnasta verkko-opintoina

03. Opiskelija suorittaa työharjoittelun ja hakee hyväksiluvun verkoston vaatimusten ja ohjaajan kautta

04. Opiskelija tekee opinnäytetyön verkoston vaatimusten ja ohjaajan kautta

05. Tutkinto kasassa; opiskelija hakee verkoston tutkintoa

LOPPUSANAT

Digitalisaatio on keskeinen muutostrendi korkeakouluille.

Korkeakoulukenttää keskusteluttaa Euroopan laajuisesti kysymys siitä, mikä on korkeakouluinstituution rooli tulevaisuudessa. Tähän vaikuttaa monetkin tekijät, eikä vähiten se, että tietoa on rajattomasti saatavilla. On pitkälti yksilöiden päätettävissä, mitä osaamista haluaa itselleen kartuttaa. Osaamisen osoittaminen ja jonkin virallisen dokumentin saaminen osaamisesta on edelleen vallitseva käytäntö. Todistuksia arvostetaan ja ne ovat arvokkaita.

Oppiminen ottaa kuitenkin uusia ulottuvuuksia, kun elämme digiajassa ja tietoa ja koulutuksia on tarjolla enemmän kuin kukaan pystyy edes selvittämään. Digitalisaatio muuttaa myös oppimista ja koulutusta siten, että yhä useammat voivat opiskella työn ohessa ja oman henkilökohtaisen aikataulunsa mukaisesti. Suomessa ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto (Arene) sekä yliopistojen rehtorineuvosto (Unifi) ovat yhdessä alkaneet viedä eteenpäin kansallista digivisio 2030

–suunnitelmaa. Korkeakoulujen visiotyöryhmä toteaa, että digitalisaatio on keskeinen muutostrendi korkeakouluille. Teknologia tukee myös keskeisen trendin, avoimen joustavan ja jatkuvan oppimisen toteutuksia.

Kansalliset verkkotutkinnot voivat osaltaan tukea tulevaisuuden digivisioiden kehittymistä korkeakoulukentällä mahdollistamalla joustavia polkuja niin mikrotutkintoihin, diplomeihin kuin laajempienkin tutkintojen

Kansalliset verkkotutkinnot mahdollistavat joustavia polkuja niin mikrotutkintoihin kuin laajempienkin tutkintojen suorittamiseen.

suorittamiseen. Opiskelu verkossa antaa opiskelijoille hyvät lähtökohdat työskentelyyn työelämän yhä enenevässä määrin digitaalisissa globaaleissa ympäristöissä. Mahdollinen eurooppalainen tai laajempi kansainvälinen verkkotutkintojen yhteistyö antaisikin opettajille ja opiskelijoille uusia mahdollisuuksia verkostoitumiseen sekä oman osaamisen kehittämiseen ja jakamiseen.

Tulevaisuus korkeakoulusektorilla näyttäytyy erittäin mielenkiintoisena ja mainitut kehitystrendit tulevat muuttamaan koulutuksen käytänteitä pysyvästi. On toivottavaa, että tiedon saavuus ja uudet menetelmät kehittävät opiskelijoiden uteliaisuutta ja rohkaisevat heitä tekemään erilaisia kouluttautumiskäytänteitä. Työelämän suuressa muutoksessa tarvitsemme nuoria,

joilla erilaiset työelämätaidot korostuvat. Muutos on pysyvää, ja siihen haluamme valmentaa opiskelijoitamme muun muassa digitalisaatiota hyödyntäen.

Minna Scheinin
Marjo Joshi